

РОЛЬ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ У ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ-АРХІТЕКТОРІВ

СТОРОЖУК С.С., ГЛАЗИРИН В.Л.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

У 2016 році була написана стаття під назвою «Освітні інновації у підготовці кваліфікованих спеціалістів архітектурно-мистецьких спеціальностей» для участі у міжнародній науково-методичній конференції «Управління якістю підготовки фахівців», у якій йшлося про модернізацію навчального середовища вищих закладів для гідної конкурентоспроможності в умовах сучасного ринку освітніх послуг: запровадження інноваційних технологічних моделей; гнучкість та диференційованість навчального процесу тощо.

«Використання інформаційних ресурсів, як допоміжного матеріалу в освітньому процесі з традиційними педагогічними технологіями, в даному випадку – це освітні слайди, призводить до збільшення інтересу студентів до теми, що вивчається, викликає їх подальший саморозвиток і зберігає інтерес до обраної професії. А також призводить до підвищення якості виконання проектних рішень, що веде до підвищення самооцінки студента, збільшує освітній потенціал та якість освітнього середовища». Поєднання досягнень педагогічних та інформаційних технологій призводить до розвитку мислення студента, покращення успішності, а вільна творча атмосфера дає можливість розкрити свій творчий потенціал та надає впевненості у досягненні своєї мети та дозволяє студентам повірити в себе. Як приклад виконаних студентами робіт, було наведено проектні рішення «Сучасних мостів», виконані студентами 3-го курсу з дисципліни «Інженерний благоустрій міських територій та міський транспорт».

На сьогоднішній день освіта в Україні переважно дистанційна, спочатку це було викликано Коронавірусною інфекцією (COVID-19), а зараз війною. До 2020 року ринок дистанційної освіти в країні займав лише 2%, але зараз у цьому напрямку відбувся суттєвий стрибок. На думку вчителів (школи) це негативно вплинуло на успішність учнів з багатьох предметів, серед основних чинників – відсутність «живого спілкування». Що ж до ЗВО, то це питання залежить від безлічі факторів: від специфіки закладу і до індивідуальних особливостей. Думки розділилися як викладачів, на думку яких з одного боку «студенти були не готові до онлайн навчання», з іншого: «освіта може бути такою ж якісною, як і освіта в аудиторіях», так і студентів: «замість аудиторії – тепле ліжко» або «так легше поєднувати роботу та навчання».

В умовах дистанційної освіти головною особливістю і є – використання інформаційних ресурсів – освітніх слайдів, як основного матеріалу в процесі. Однак, наскільки це ефективно і достатньо для творчих спеціальностей? У цьому випадку йдеться про архітектурну освіту та проектування.

Процес проектування – це складний і творчий процес, який включає безліч етапів, починаючи з розробки концепції і закінчуючи створенням фінального продукту. Однак одним із найважливіших та фундаментальних етапів у проектуванні є ескізування.

Начерки та ескізи – це перший крок у проектуванні, який дозволяє студентам-архітекторам візуалізувати свої концепції та розпочати процес створення. Ескізи можуть бути грубими та незавершеними, але вони відіграють вирішальну роль у визначенні загального напрямку проекту.

Розробка ескіз-ідеї об'єкта відбувається у результаті організації паралельних двох процесів: дослідницького (у разі вивчення світового досвіду з проектування об'єкта дослідження) і творчого (створення ескіз-ідеї). Фаза ескіз-ідеї дає новий рівень розкриття теми – спробу напівінтуїтивно сформулювати ідею рішення. Пошук корисної ідеї плідний, тому що дає поштовх думкам, це метод «проб і помилок» – метод випадкового перебору варіантів, який використовується за відсутності цільової установки, недостатності попередніх відомостей та неможливості спиратися на минулий досвід. Коли студент проводить низку «проб та помилок», завдання педагога полягає в тому, щоб компенсувати недосконалість його розумового апарату, виключити абсурдні проби та підказати йому можливість застосувати більш перспективні прийоми.

Ескіз – образотворча форма проектного пошуку, яка здебільшого виконується автором від руки. Якість пошуку проектної ідеї має велике значення. Художник, графік, скульптор оперують «ілюзіями» малюнка, живопису, пластики, реалізація яких на папері, полотні, скульптурному матеріалі і є художня практика. Архітектор оперує «ілюзіями» графіки лише у процесі проектування. Надалі ці «ілюзії» мають матеріалізуватися в об'єкт із складною конструктивною структурою, призначений для життєдіяльності людей.

Від якості та глибини пошуку (ескізування) залежить зрештою якість реалізованого об'єкта. Цілком очевидно, що ескізування – це процес, який прогнозує риси майбутньої споруди. Організація цього процесу залежить від індивідуальних творчих особливостей архітектора, традицій професійного середовища та архітектурної школи, яка формує особистість архітектора.

Очевидним є і той факт, що при створенні ескіз-ідеї молодому спеціалісту – студенту-архітектору, який тільки робить перші кроки в проектуванні,

необхідна підтримка та направлення старшого наставника, в даному випадку викладача, який би зміг допомогти спрямувати пошук ідеї у потрібне русло та покращити якість отриманого в результаті проектного рішення. Ще одним фактором є спілкування студентів творчих спеціальностей між собою: створення здорової конкурентоздатності та натхнення творчого процесу. Все це можливе лише при організації навчального процесу в аудиторіях, коли «живе спілкування» студентів та викладачів на вільному рівні призводить до отримання результатів на високому рівні (рис. 1).

Рис.1. Ескізні пропозиції на тему «Сучасний міст», виконані студентами 3-го курсу АХІ ОДАБА при очному навчанні

Література:

1. Сторожук С. С. Освітні інновації у підготовці кваліфікованих спеціалістів архітектурно-мистецьких спеціальностей. Міжнародна науково-методична конференція: Управління якістю підготовки фахівців XXI 21 – 22 квітня 2016 р. м. Одеса, ОДАБА. С. 205 – 206.

2. OLYMP. Недвижимість. Ескіз-ідея в архітектурному проектуванні коротко. Архітектурне проектування. Доступно: <https://olymp.in/news/5-2-eskiz-ideya-v-arkhitektornom-proektirovanii/137> [Дата звернення 22 лютого 2024].